

VEILEDER FOR EIERE AV OFFENTLIGE UNDERVISNINGSLOKALER

Gratis bruk av offentlige undervisningslokaler

2026

 VOFO
VOKSENOPPLÆRINGSFORBUNDET
STUDIEFORBUNDENES INTERESSEORGANISASJON

Innhold

Innledning	3
Om studieforbund og Voksenopplæringsforbundet.....	3
Avgrensning.....	4
Retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler ...	5
Hvem gjelder retten for?.....	5
Hva er offentlige undervisningslokaler?	6
Omfang av retten	7
Hva betyr gratis bruk?	7
Hvilke rammer gjelder for gratis bruk?	7
Når kan vederlag kreves?	8
Plikt og ansvar	8
Dokumentasjon og rutiner for godkjenning av kurs.....	9
Studieforbundene.....	10
Studieforbundet Funkis.....	11
Musikkens studieforbund.....	12
Studieforbundet kultur og tradisjon.....	13
Kristelig studieforbund	14
Studieforbundet natur og miljø.....	15
Samisk studieforbund.....	16
Senterpartiets studieforbund	17
Studieforbundet Solidaritet.....	18
Studieforbundet Livslang Læring.....	19
Idrettens studieforbund	20
Venstres studieforbund.....	21
Vedlegg	22

Innledning

Denne veilederen er utarbeidet av Voksenopplæringsforbundet i samråd med studieforbundene. Arbeidet er igangsatt for å imøtekomme behovet for å tydeliggjøre voksenopplæringslovens bestemmelse om gratis bruk av offentlig finansierte undervisningslokaler, herunder at organisasjoner som holder kurs med tilskudd fra et studieforbund, har rett til gratis bruk av ledige offentlige undervisningslokaler.

Veilederen viser til [voksenopplæringsloven § 7 om Gratis bruk av undervisningslokaler](#), og er ment som et hjelpemiddel for kommuner, fylkeskommuner og statlige institusjoner som eier, forvalter eller disponerer offentlige bygg og lokaler som brukes til undervisning. Den kan også være til hjelp for studieforbund og organisasjoner i planlegging av kurs og i dialog med myndighetene.

Målet er å bidra til økt kunnskap og forståelse av hva gjeldende lov og forskrifter innebærer, avklare begge parters plikter og ansvar, samt å sikre at kursarrangørers rettigheter etter loven ivaretas gjennom en god og rettferdig saksbehandlingspraksis.

Om studieforbund og Voksenopplæringsforbundet

Et studieforbund er en demokratisk og ideell paraplyorganisasjon som driver organisert opplæring i frivillige organisasjoner. Det finnes i dag 13 studieforbund som er godkjent etter Voksenopplæringsloven, hvorav 11 er tilsluttet Voksenopplæringsforbundet.

Studieforbundene er ganske sammensatt med over 400 organisasjoner på landsbasis som er medlemmer. Deres kursvirksomheter favner bredt innen ulike samfunnsområder, alt fra idrett, musikk og kultur, til helse, læring og mestring, miljø og bærekraft, politikk og samfunn.

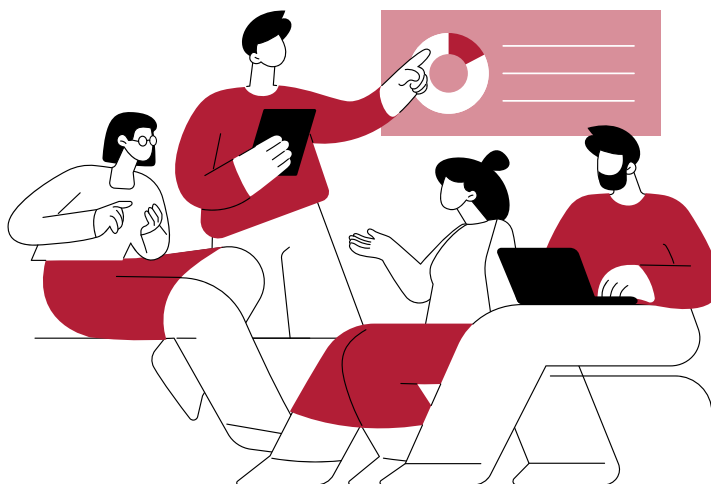
Studieforbundene er godkjent av både Kultur- og likestillingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Studieforbundene fordeler statlig tilskudd til sine organisasjonsledd og medlemsorganisasjoner som arrangerer kurs lokalt, regionalt og nasjonalt. For å motta tilskudd må organisasjoner, lag og foreninger være med i et studieforbund.

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er studieforbundenes interesseorganisasjon og et fagmiljø for den frivillige voksenopplæringen. Vofo ivaretar fellesoppgaver for studieforbundene, er deres talerør og jobber for et godt samarbeid med myndighetene og andre samfunnsaktører.

Avgrensning

Veilederen redegjør for den lovfestede retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler for kurs som er godkjent for tilskudd etter voksenopplæringsloven.

Det er samtidig viktig å understreke at tilgang til gode, egnede lokaler er en grunnleggende forutsetning for at frivilligheten skal kunne skape aktivitet og møteplasser i lokalsamfunnene. Kommuner og fylkeskommuner eier mange av disse lokalene og har dermed en nøkkelrolle i å sikre frivilligheten de rommene de trenger for å kunne bidra med sine aktiviteter.

Retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler

Voksenopplæringsloven fastsetter rammevilkår for offentlig støtte til studieforbund og legger til rette for at voksne får tilgang til organiserte kursaktiviteter ved siden av det formelle utdanningssystemet. Loven skal ivareta opplæring og deltakelse i frivillige organisasjoner, bidra til å bevare et mangfoldig kulturliv og ta vare på kulturarven gjennom læring.

For å oppnå dette fastslår voksenopplæringsloven § 7 at:

Undervisningslokaler der driftsutgiftene dekkes av det offentlige, skal etter søknad stilles vederlagsfritt til disposisjon for studieforbund og medlemsorganisasjoner ved avholdelse av kurs med tilskudd etter loven.

Reglene bygger på prinsippet om samordnet ressursbruk. Det offentliges investeringer innenfor undervisningssektoren skal også komme studieforbundenes kursaktivitet til gode.

Hvem gjelder retten for?

Frivillige organisasjoner som driver opplæring i form av kurs eller organisert øving innen musikk og kultur med tilskudd etter voksenopplæringsloven, har rett til gratis bruk av ledige offentlige undervisningslokaler. Retten gjelder både når studieforbundet selv er kursarrangør, og når en medlemsorganisasjon og deres lokale lag og foreninger holder kurs.

Hva er offentlige undervisningslokaler?

Med «offentlige undervisningslokaler» menes lokaler som er finansiert og driftet gjennom tilskudd fra det offentlige, og som i hovedsak brukes til undervisningsformål.

Dette omfatter ordinære klasserom og rom som egner seg for undervisning og opplæringsaktiviteter i alle offentlige grunnskoler, videregående skoler, fagskoler, folkehøgskoler, statlige universiteter og høyskoler, samt andre utdanningsinstitusjoner.

Eksempler på undervisningslokaler kan være:

- Gymsaler og svømmebasseng som driftes av det offentlige
- Auditorier og aulaer
- Datasaler og IT-rom
- Skolekjøkken, rom for undervisning i musikk, naturfag, kunst og håndverk, sløydsaler og andre verksteder
- Verksteder i yrkesfaglig opplæring
- Grupperom og møterom som er tilrettelagt for undervisning og opplæringsaktiviteter
- Kurs- og konferansesenter/lokaler ved universiteter og høyskoler

Selv om loven ikke har gitt en eksplisitt definisjon av spesialrom, omfattes disse også av offentlige undervisningslokaler og skal stilles til rådighet for frivillige organisasjoner.

Lokaleiers egne definisjoner, betegnelser eller omklassifisering av rom i skole- eller andre undervisningsbygg kan ikke brukes til å begrense eller omgå den lovfestede retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Omfang av retten

Begge departementene har i [forskriftene](#) gitt nærmere bestemmelser om omfanget av retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler. Her avklares hvilke rammer og krav som gjelder for bruken, og hvilke plikter og ansvar som stilles til lokaleier og kursarrangør.

Hva betyr gratis bruk?

Når studieforbundene og medlemsorganisasjoner holder kurs med rett til gratis bruk skal de ikke betale noe, hverken direkte eller indirekte. Noen unntak er beskrevet i kapittel 3.3 under.

Hvilke rammer gjelder for gratis bruk?

Retten gjelder kurs som holdes på hverdager i undervisningsåret, unntatt undervisningsferier, og ikke varer lenger enn til kl. 21.00. Utlån utover disse rammene, for eksempel i helgene, forutsetter særskilt avtale med lokaleier.

Retten til gratis bruk av undervisningslokaler inntreer først når lokaleiers behov for egen undervisningsvirksomhet er dekket, og det vil si at organisasjoner kan bruke et lokale når skolen ikke aktivt bruker det til egen undervisning.

Skulle en skole være fullbooket, bør kommunen eller fylkeskommunen som lokaleier bistå med å finne alternative undervisningslokaler.

Når kan vederlag kreves?

Ved utlån av spesialrom må det avtales hensiktsmessige kontrollordninger mellom kursarrangører og lokaleier.

For bruk av spesialrom som krever tilstedeværelse av kvalifisert personell, kan lokaleier kreve vederlag.

Plikt og ansvar

Lokaleier og kursarrangør har plikt til å sikre at utlån og bruk av undervisningslokaler skjer i samsvar med rammene fastsatt i loven og forskriftene.

Lokaleier

- a. Lokaleier skal stille ledige undervisningslokaler vederlagsfritt til disposisjon for studieforbund og frivillige organisasjoner i tråd med loven.
- b. Lokaleier skal sørge for at lokalene er trygge i bruk, med tilgjengelige rømningsveier og nødvendig sikkerhetsinformasjon og -tiltak under utlånsperioden.
- c. Lokaleier skal ikke diskriminere mellom kursarrangører eller kursaktiviteter, men kan gi muligheter for prioritering av tiltak og grupper ut fra lovens formål.
- d. Lokaleier kan fastsette utfyllende regler for utlån av undervisningslokaler og utstyr til bruk.

Kursarrangør

- a. Kursarrangør skal sørge for at kursdeltakerne blir kjent med gjeldende bestemmelser for bruk av lokaler og utstyr. Etter bruk skal lokaler og utstyr være i samme stand som ved overtakelsen.
- b. Kursarrangør er økonomisk ansvarlig for skader som måtte oppstå på utstyr og materiell.

Dokumentasjon og rutiner for godkjenning av kurs

Studieforbundene skal ha etablerte rutiner som sikrer at kursvirksomheten gjennomføres i samsvar med kravene i voksenopplæringsloven og tilhørende forskrifter.

For at et kurs skal inngå i tilskuddsgrunnlaget og omfattes av retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler, må vilkårene i forskriftene være oppfylt, jf. § 9 i forskrift om studieforbund godkjent av Kunnskapsdepartementet og § 11 i forskrift om studieforbund godkjent av Kultur- og likestillingsdepartementet.

Det er studieforbundene som har ansvaret for å godkjenne kurs som oppfyller kravene i lov og forskrift. Når kursarrangører søker om bruk av offentlige undervisningslokaler, vil det som hovedregel være tilstrekkelig å opplyse hvilken organisasjon som står bak kurset, hvilket studieforbund kurset er tilknyttet og at kurset gjennomføres i tråd med voksenopplæringsloven. Studieforbundene kan ved behov gi tilleggsdokumentasjon, i tråd med egne rutiner.

Studieforbundene

Studieforbundet Funkis

STUDIEFORBUNDET **FUNKIS**

Kontaktinformasjon

E-post:
post@funkis.no

Telefon:
23 16 19 80

Om Studieforbundet Funkis

Studieforbundet Funkis er studieforbundet for organisasjoner av mennesker med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom, og deres pårørende. Vi støtter og utvikler tilgjengelige kurs i frivilligheten.

Mennesker med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom har ikke de samme mulighetene til samfunnsdeltakelse som andre. Hver dag møter vi barrierer for å ta utdanning, arbeide, påvirke samfunnet og delta i organisasjoner og fritidsaktiviteter.

Funkis bidrar til økt kunnskap, kulturelt mangfold og å fjerne barrierer for opplæring og deltakelse i frivillige organisasjoner. Slik fremmer vi en sosialt bærekraftig utvikling som gir alle mulighet til å leve gode og meningsfulle liv.

Våre rutiner

Funkis godkjenner alle kurs på forhånd. Arrangøren får et saksnummer og et brev som bekrefter at kurset er godkjent og har rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Godkjente kurs publiseres hver dag i kursstatistikken på funkis.no.

Mer informasjon og oversikt over kurs, studieplaner og medlemsorganisasjoner finnes på www.funkis.no.

Musikkens studieforbund

Kontaktinformasjon

E-post:
msf@musikk.no

Telefon:
22 00 56 00

Om Musikkens studieforbund

Musikkens studieforbund (MSF) er det frivillige musikklivets studieforbund. MSF har 38 medlemsorganisasjoner innen ulike musikkrelaterte sjangre og interessefelt. Medlemslagene i MSF får støtte til opplæring innen blant annet samspill i orkester, storband, korps, korsang, direksjon, konsertarrangering, notelære, organisasjonsarbeid m.m.

Våre rutiner

Musikkens studieforbund godkjenner alle kurs på forhånd. Arrangøren får et saksnummer og et brev som bekrefter at kurset er godkjent og har rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Mer informasjon om MSF finner du her:
<https://www.musikkensstudieforbund.no>

Studieforbundet kultur og tradisjon

STUDIEFORBUNDET
KULTUR og TRADISJON

Kontaktinformasjon

E-post:

post@kulturogtradisjon.no

Telefon:

61 21 77 50

Om Studieforbundet kultur og tradisjon

Studieforbundet kultur og tradisjon er eit studieforbund for frivillige organisasjonar som arbeider med immaterielle kulturarv. Organisasjonane driv opplæring innanfor handverksteknikkar, matkultur, samfunnskunnskap, dans, teater, kystkultur, lokalhistorie og demokrati.

Våre rutiner

Studieforbundet kultur og tradisjon godkjenner alle kurs på forhånd. Arrangøren får et saksnummer og et brev som bekrefter at kurset er godkjent og har rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Meir informasjon om studieforbundet finn du på:

<https://www.kulturogtradisjon.no/>

Kristelig studieforbund

K-STUD

Kristelig studieforbund

Kontaktinformasjon

E-post:

post@k-stud.no

Telefon:

40 00 0510 eller
99 64 26 84**Om Kristelig studieforbund**

Kristelig studieforbund (K-stud) er et studieforbund for kristne trossamfunn og organisasjoner som tilbyr organisert opplæring for ungdom og voksne. Det gis opplæring innen sang og musikk, ledelse, tros-relaterte emner, norsk språk, livsmestring, helse, friluftsliv m.m.

Våre rutiner

Kristelig studieforbund godkjenner studieplanene til kurs før kursene blir gjennomført. Kurs som gjennomføres i henhold til studieplanen har krav på gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Mer informasjon om studieforbundet finner du på:

<https://www.k-stud.no>

Studieforbundet natur og miljø

Studieforbundet
natur og miljø

Kontaktinformasjon

E-post:

post@naturogmiljo.no

Telefon:

90 59 35 95

Om Studieforbundet natur og miljø

Studieforbundet natur og miljø ble stiftet i 1977 og er et offentlig godkjent studieforbund etter Voksenopplæringsloven. Siden starten og frem til i dag har Studieforbundet formidlet tilskudd til kurs og studiegrupper arrangert av lag, klubber og foreninger i sine medlemsorganisasjoner.

Det er et mangfoldig kurstilbud, fra friluftsliv og bærekraftig høsting av naturens goder til dyrehold og naturvern m.m. Deltakere fra alle samfunnslag med felles interesse for de mange emnene innen natur og miljø samles på kurs, på tvers av generasjoner og ulik etnisitet. Enkelte medlemsorganisasjoner tilbyr egne utdanninger som ikke finnes i det formelle utdanningssystemet. Det kan f.eks. være birøkter, jeger eller sertifisert soppkontrollør.

Mange av kursene er praktiske og foregår ute i friluft, men en god del av kursene er en kombinasjon av teori og praksis. Ofte er det behov for egnede lokaler til teoriundervisning. Da kan det være nyttig å vite at kurs som får tilskudd fra et studieforbund har rett til å bruke ledige offentlige lokaler gratis.

Våre rutiner

Studieforbundet natur og miljø godkjenner alle kurs på forhånd. Arrangøren får et saksnummer og et brev som bekrefter at kurset er godkjent og har rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Mer informasjon og oversikt over kurs, studieplaner og medlemsorganisasjoner finnes på www.naturogmiljo.no

Samisk studieforbund

Sámi oahppolihttu
Sáme oahppolihtto
Sæmiæn øøhpæhtimmieslebrie
Samisk studieforbund - SOL

Kontaktinformasjon

E-post:

sol@nsr.no

Telefon:

78 48 62 22

Om Sámi oahppolihttu - SOL

Med utgangspunkt i arbeidet for å sikre samisk språk, kultur og livsform en sterkest mulig posisjon i samfunnet, har Samisk studieforbund – SOL som hovedmål å drive folkeopplysning og studievirksomhet blant samer.

Arbeidet har særlig fokus på samisk språk og kultur, samiske næringer og rettighetsspørsmål, samt formidling av kunnskap om samer og samiske forhold til allmennheten. Dette omfatter blant annet kurs i samisk språk og kulturfag for alle målgrupper som ønsker opplæring. I tillegg tilbyr SOL opplæring innen andre fagområder etter behov.

Våre rutiner:

SOL godkjenner alle kurs på forhånd. Arrangørene har ansvar for rutinemessig annonsering, gjennomføring og rapportering av kursene.

Opplysninger om «Gratis bruk av undervisningslokaler» gis alltid når kursets organisering og sted har mulighet og behov for lokaler.

Mer informasjon om studieforbundet finner du på

<https://nsr.no/om-oss/sol/>

Senterpartiets studieforbund

Senterpartiskolen

Senterpartiets studieforbund

Kontaktinformasjon

E-post:

studieforbundet@sp.no /

my@sp.no

Telefon:

97 13 54 61

Om Senterpartiets Studieforbund (SpS)

Senterpartiets Studieforbund (SpS) ble etablert i 1962 og er et offentlig godkjent studieforbund etter Voksenopplæringsloven. Vår hovedoppgave er å bidra til kompetansebygging og organisasjonsutvikling i våre tre medlemsorganisasjoner: Senterpartiet, Senterkvinnene og Senterungdommen.

Gjennom utvikling og organisering av voksenopplæringstiltak forankret i Senterpartiets ideologi og verdisyn, bidrar SpS til å ivareta og videreutvikle demokratiet. Ved å gi hver enkelt kursdeltager kunnskap og innsikt, legger vi til rette for et aktivt samfunnsengasjement og en styrket ansvarsfølelse for samfunnsutviklingen.

Senterpartiets Studieforbund tilbyr et variert og bredt læringstilbud til våre medlemsorganisasjoner, med temaer innen organisasjonsarbeid og politikk. Læringsmateriellet er tilgjengelig i ulike formater, blant annet som digitale kurs, studiehefter og webinarer.

Våre rutiner

Senterpartiets Studieforbund godkjenner kurs i etterkant av gjennomført aktivitet. Når arrangør søker om opplæringstilskudd, opprettes det et saksnummer på søknaden. Etter at søknaden er ferdigbehandlet, mottar søker et tilsagnsbrev som bekrefter om kurset er godkjent eller ikke. Kursbevis til deltakerne gjøres tilgjengelig for arrangør via i Eapply/Kursportalen.

På våre hjemmesider informeres det om at arrangør av kurs og studieringer har rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler. Mer informasjon og oversikt over våre tjenester og læringstilbud finnes på nettsiden: www.senterpartiet.no/senterpartiskolen

Studieforbundet Solidaritet

Studieforbundet Solidaritet

Kontaktinformasjon:

E-post:

sokontor@gmail.com

Telefon:

23 16 33 00

Om Studieforbundet Solidaritet

Studieforbundet Solidaritet holder og tilrettelegger kurs og opplæringstiltak over hele landet for og sammen med våre medlemsorganisasjoner, jf voksenopplæringsloven.

Våre rutiner

Kurs godkjennes av studieforbundet, før oppstart, basert på søknad og studieplan for tiltaket, der opplæringssted også er oppgitt.

Medlemsorganisasjonene er kjent med muligheten av å benytte offentlige lokaler. Studieforbundet bistår med opplysningsarbeid der det er behov, både om lokaler og andre sider av offentlig forvaltning.

Studieforbundet erfarer at offentlig sektor er godt kjent med studieforbundets rolle og forankring i samfunnet og vil spesielt fremheve bibliotekenes viktige rolle for utvikling, opplysning og tilrettelegging for studieforbundenes virke.

Mer informasjon om studieforbundet finner du på

www.studieforbundetso.no

Studieforbundet Livslang Læring

Kontaktinformasjon

E-post:

post@sfl.no

Telefon:

913 23 959

Om Studieforbundet Livslang Læring

Studieforbundet Livslang Læring (SELL) er en ideell og demokratisk styrt organisasjon som har som overordnet formål å bidra til et mer meningsfylt liv for den enkelte gjennom medlemsorganisasjonenes brede og lokalt tilpassede voksenopplæringstilbud.

Vi fremmer likestilling i adgang til kompetanse, innsikt og ferdigheter, og likeverd i forhold til kjønn, etnisitet og utdanningsbakgrunn, uavhengig av livssyn og politisk oppfatning.

Vi motvirker utenforskap og bidrar til kompetanse i arbeidslivet, integrering i samfunnslivet og utvikling for den enkelte.

Vi er din nærmeste medspiller for livslang læring.

Våre rutiner

Studieforbundet forhåndsgodkjenner ikke hvert enkelt kurs, men har rutiner for internkontroll og oppfølging som sikrer at kurs som gjennomføres oppfylder kravene i voksenopplæringsloven og tilhørende forskrift. Ved behov innhenter studieforbundet eller medlemsorganisasjonen opplysninger om det konkrete kurset.

Idrettens studieforbund

Kontaktinformasjon

Tommy Bull Henstein
Prosjektleder i Idrettens
studieforbund (ISF)
tbh@idrettsforbundet.no

Om Idrettens studieforbund

Vi støtter idrettens kurs og opplæring.

Vårt mål er at flest mulig skal få tilgang til læringsmuligheter i idrettens organisasjoner. Idrettens studieforbund bidrar gjennom tilskudd til kursarrangører, kvalitetssikring av studieplaner, erfaringsdeling mellom organisasjoner og utvikling av et felles kurssystem. Vi tilbyr også ekstra støtte til kursarrangører som tilrettelegger kurs for personer med funksjonsnedsettelse.

Mer informasjon om studieforbundet, våre langtidsplaner og vårt arbeid på: <https://www.idrettsforbundet.no/om-nif/idrettens-studieforbund/>.

Venstres studieforbund

Kontaktinformasjon

E-post:

vs@venstre.no

Telefon:

22 40 43 50

Nettside:

[https://www.venstre.no/
organisasjon/vs/](https://www.venstre.no/organisasjon/vs/)

Om Venstres Studieforbund

Venstres Studieforbund er studieforbundet for Venstre og tilknyttede organisasjoner. Vi støtter og utvikler kurs og opplæring i frivilligheten, og bidrar til å styrke kunnskap, engasjement og demokratisk deltakelse i hele organisasjonen. Studieforbundet bidrar både til intern skolering i Venstre og til å styrke demokratisk kompetanse i samfunnet som helhet.

Kunnskap og politisk skolering er grunnlaget for et sterkt folkestyre. Gjennom kurs, seminarer, opplæring og aktiviteter gir Venstres Studieforbund tillitsvalgte, medlemmer og frivillige verktøyene de trenger for å delta, påvirke og ta ansvar – lokalt, regionalt og nasjonalt.

Studieforbundet er en viktig møteplass og arena for demokrati i praksis. Studieforbundet bidrar til å utvikle demokrati, læring, erfaringsdeling og idéutvikling. Slik styrker vi organisasjonen og fremmer aktivt medborgerskap og slik utvikler vi levende lokaldemokrati.

Våre rutiner

Venstres Studieforbund godkjenner kurs og opplæringstiltak på forhånd. Arrangøren mottar en bekreftelse på godkjenning, samt nødvendig informasjon om rapportering og tilskuddsordninger.

Godkjente kurs inngår i studieforbundets oversikt og rapportering til offentlige myndigheter. Studieplaner, retningslinjer og praktisk informasjon finnes på våre nettsider.

Til den det måtte angå

Deres ref

Vår ref

Dato

22/4390-

21. november 2023

Informasjon om rett til gratis bruk av offentlig finansierte undervisningslokaler for studieforbund etter voksenopplæringsloven

Kunnskapsdepartementet gjør oppmerksom på at studieforbund og dets medlemsorganisasjoner har rett til gratis bruk av offentlig finansierte undervisningslokaler etter [voksenopplæringsloven](#) § 7. Lokalene skal, etter søknad, stilles vederlagsfritt til disposisjon for studieforbundene og dets medlemsorganisasjoner når de holder kurs som har rett til tilskudd etter voksenopplæringsloven.

De nærmere reglene om gratis bruk er regulert i [forskrift om studieforbund godkjent av Kunnskapsdepartementet](#) § 14 og i [forskrift om studieforbund godkjent av Kultur- og likestillingsdepartementet](#) § 16. Studieforbundet eller medlemsorganisasjonen skal ikke belastes for utgifter til lokaler, lys, varme, renhold, tilsyn og bruk av utstyr i offentlige undervisningslokaler.

Med «undervisningslokaler» menes alle undervisningslokaler som er finansiert og driftet gjennom tilskudd fra det offentlige, jf. voksenopplæringsloven § 7. Retten gjelder hele sektoren fra grunnskole til og med høyskoler og universiteter, som er finansiert og driftet gjennom tilskudd fra det offentlige. Departementet gjør oppmerksom på at retten ikke gjelder for lokaler i private skoler, private fagskoler eller private høyskoler som mottar tilskudd fra staten.

Retten gjelder kun for lokaler som har undervisning som hovedformål. Det betyr at retten til gratis bruk ikke gjelder for eksempel for undervisningslokaler i bibliotek, kommunale og fylkeskommunale rådhus.

Det følger av forskriftens § 14 eller § 16 at lokaleier kan fastsette utfyllende regler for utlån av offentlige undervisningslokaler og -utstyr. Etter bestemmelsene er det mulig å prioritere tiltak og grupper ut fra voksenopplæringslovens formål.

Departementet gjør oppmerksom på at reglene om gratis bruk av undervisningslokaler bygger på prinsippet om samordnet ressursbruk. Dette innebærer at det offentlige investeringer i undervisningssektoren skal komme studieforbundene til gode når de avholder kurs med tilskudd etter voksenopplæringsloven. Retten til gratis bruk av undervisningslokaler inntreffer først når lokaleierens eller utdanningsinstitusjonens bruk til egen undervisningsvirksomhet er oppfylt. Prinsippet om vederlagsfri bruk av offentlige undervisningslokaler til voksenopplæring har vært gjeldende siden 1976.

Med hilsen

Therese Sofie Aasen (e.f.)
avdelingsdirektør

Knut Astad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

*Brev fra Kunnskapsdepartementet
om rett til gratis bruk av offentlige
undervisningslokaler*

Postadresse
Postboks 3119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkweg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Knut Astad
22 24 70 39

Eksempel på vedtaksbrev

Musikkens studieforbund

Øtestkor
Vei 1
0010 OSLO

Saksnummer: TEST282672
Vår referanse: Sigbjørn Innjord Thomassen
Deres referanse: Sigbjørn Innjord Thomassen
27.02.2025

Tilskudd til Opplæring i korsang

Vi har den 27.02.2025 vedtatt å gi opplæringstilskudd til for kurset Opplæring i korsang.

Endelig tilskuddsbeløp vil være basert på antall timer etter endt kurs. Tilskudd til kurs gjennomført våren 2025 vil utbetales høsten 2025.

Forutsetning for tilskuddet er at kurset rapporteres innen gjeldende frist, og at gjennomføringen av kurset oppfyller Voksenopplæringslovens kriterier for tilskudd:

1. Minimum fire timers varighet.
2. Kurset gjennomføres i samsvar med valgt studieplan.
3. Kurset oppfyller studieplanens krav til antall tellende deltakere

For at en deltaker skal være tellende skal vedkommende være minimum 14 år ved utgangen av inneværende kalenderår og ha minst 75% frammøte på kurset.

I søknadsportalen finner du rapport skjema og -frist for kurset. I rapporten skal timer og frammøte registreres. Alle deltakere skal registreres med navn, kjønn, postnummer og fødselsår.

[For mer informasjon om rapporteringen kan du se vår veiledningsside.](#)

I søknadsportalen kan du sende en melding til din saksbehandler dersom du har spørsmål eller behov for veiledning.

Kurset har rett til gratis undervisningslokaler

Alle kurs som får tilskudd fra oss kan bruke ledige offentlige undervisningslokaler helt gratis. Retten gjelder alle skoledager fram til kl. 21. Dere kan avtale lån av lokalene utover dette.

Skolen kan lage utfyllende regler for utlån. Reglene kan ikke diskriminere ulike organisasjoner eller aktiviteter.

Retten til gratis undervisningslokaler er bestemt i voksenopplæringsloven § 7.

Med vennlig hilsen
Sigbjørn Innjord Thomassen
Saksbehandler

MUSIKKENS STUDIEFORBUND
Møllergata 39
0179 OSLO

msf@musikk.no
www.musikkensstudieforbund.no
22005600

 **Musikkens
studieforbund**

www.vofo.no

